

Una mirada contemplativa del món

Teresa Costa-Gramunt conrea diversos gèneres literaris / GREGAL

MANS, CÒDOLS, EL CEL

Teresa Costa-Gramunt

Editorial: Gregal
Maçanet de la Selva, 2018

Pàgines: 82
Preu: 13 euros

Teresa Costa-Gramunt (Barcelona, 1951) és una intel·lectual d'arrel clarament humanista, activa en tots els àmbits de la cultura, que ha publicat més de quaranta llibres d'allò més variats (poesia, assaig, narracions...) i que col·labora en diversos mitjans amb articles d'opinió, crítica literària... Aquest 2018 ens ha ofert un nou llibre de poesia, *Mans, còdols, el cel*. Un conjunt de quaranta poemes, d'extensió diversa, escrits en versos lliures de mètrica molt variada i estructurats en cinc parts clarament diferenciades. Lingüísticament, hem de parlar d'una llengua molt rica, precisa i elaborada. Estilísticament, en voldria destacar tres aspectes: el predomini del jo poètic, identificable clarament amb l'autora; l'ús de recursos retòrics molt variats; i l'abundor dels paratextos, fins al punt que gosaria dir que és un dels llibres en què n'hi he trobat més, de més variats i, això sí, molt ben triats i útils a l'hora d'apropar-nos als poemes.

Abans de passar al contingut, permeteu-me de fer una breu referència a l'edició, acuradíssima en tot: lingüísticament impecable; disseny d'allò més pensat (pàgines de pas, espais en blanc...); detalls aparentment insignificants o secundaris, però que tenen una clara relació amb el contingut de l'obra, com per exemple la petita fotografia de la contracoberta; etcètera.

Pel que fa al contingut, crec que hem de parlar de continguts dels poemes, o si més no de les cinc parts, ja que els poemes que les formen tenen una gran unitat. Ara bé, no podem negar que a totes les parts les uneix un fil invisible, però robust, gairebé un cordill, que l'autora ens apunta a les primeres línies del pròleg: "Es tracta de dir sense soroll, sense estridències, en silenci. Es tracta de dir a través d'una mirada contemplativa, espiritual, artística. Es tracta de ser en la contemplació, que és també una forma de vida. La vida s'eixampla i es fa profunda en la contemplació de la meravella que produeix un gest, un sentiment, un pensament, una sensació, un record, una epifania." Fixeu-vos en les vegades que hi surt el terme *contemplació*, en tan poques línies. És la clau dels poemes, ja que per a l'autora, les minúcies, o no tan minúcies segons el cas, de la vida quotidiana, i dels records que ens ofereix aquesta quotidianitat, són la base de la creació poètica, com ho són dels seus admirats poetes i filòsofs orientals. I

Les cinc parts del llibre formen una unitat

com ho és la seva concepció de la poesia, com ens deixa ben clar al final del pròleg esmentat: "Es tracta de dir, com en tota escriptura, com en tota poesia, el que és sense forma a través d'una forma: una paraula, una imatge, una metàfora, un símbol. Tota cosa és des del moment en què es manifesta. Però el sentit intern, això tan humà, l'hi donem nosaltres. Jo, a l'hora d'escriure, tu, lector, tu, lectora, a l'hora de llegir."

Per qüestions d'espai no puc pas proposar-vos la *meva* lectura de les cinc

parts de l'obra. Però sí que m'agradaria de dir que el conjunt de poemes és un trànsit magnífic per les vivències de l'autora, de l'infant que va a passejar de la mà del pare, a la intel·lectual que viatja per Trieste i hi va descobrint tot allò que literàriament ja tenia ben assolit. No em puc estar de recomanar-vos especialment, i d'aturar-m'hi ni que sigui breument, el poema *El meu món*, ja que a la riquesa, formal i retòrica, s'hi ha d'afegir la del contingut, que esdevé un retrat magnífic de l'autora, de la seva formació vital i intel·lectual: "Rebo la vida del sol i de les lletres", diu un dels versos, que sintetitza allò que l'ha feta com a persona, el seu món del títol i del darrer vers: el paisatge mediterrani i els llibres. És un poema que m'ha recordat algunes de les grans fites de Carner. I amb recança acabo aquí, perquè m'hauria agradat de comentar més d'aquests poemes plens de vida i d'esperança. *